

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Економічний факультет

Кафедра економіки та менеджменту

Кваліфікаційна робота бакалавра

на тему: «МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ»

Виконав: студент 4 курсу, групи ЕЛ-41
Спеціальності 281 «Публічне управління
та адміністрування»
Освітньо-професійної програми
«Публічне управління та
адміністрування»

_____ І. С. Чернов

Керівник наукової роботи: кандидат
економічних наук, доцент кафедри
економіки та менеджменту

_____ Я. В. Кононенко

Рецензент: _____
(Посада)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет: економічний

Кафедра економіки та менеджменту

Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Ганна ДОРОШЕНКО

(підпис) (ім'я, прізвище)

« 07 » червня 2023 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ (ПРОЄКТ)

_____ Чернов Іван Сергійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Молодіжна політика в Україні»

керівник роботи Яна Володимирівна Кононенко, канд. екон. наук., доц. кафедри економіки та менеджменту

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від “ 13 ” квітня 2023 року
№ 2101-5/699

2. Строк подання студентом роботи 06.06.2023

3. Перелік питань, які потрібно розробити: сутність та становлення молодіжної політики в Україні, сучасний стан та шляхи розвитку молодіжної політики в Україні, вплив державної молодіжної політики на соціальне становлення та

соціалізацію підростаючого покоління, аналіз механізму та шляху реалізації національних показників становища молоді в молодіжній політиці України, громадянську позицію молоді, удосконалення молодіжної політики в Україні.

4. План роботи

№ з/п	Послідовність підготовки кваліфікаційної роботи	Термін завершення етапів роботи
1.	Вибір теми і подання заяви на ім'я завідувача кафедри про обрання теми кваліфікаційної роботи	10.09.2022
2.	Формулювання та оформлення завдань кваліфікаційної роботи	15.09.2022
3.	Узгодження з керівником плану кваліфікаційної роботи	03.10.2022
4.	Підготовка першого розділу роботи	14.02.2023
5.	Збір і обробка емпіричних даних та їх узагальнення в другому розділі роботи	01.05.2023
7.	Написання вступу, висновків та рекомендаційного підрозділу кваліфікаційної роботи	05.05.2023
8.	Подання чорнового варіанту всієї кваліфікаційної роботи керівнику	24.05.2023
9.	Подання кваліфікаційної роботи на кафедру економіки та менеджменту	06.06.2023

5. Дата видачі завдання 15 вересня 2022 р.

Студент

(підпис)

І. С. ЧЕРНОВ

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Я. В. КОНОНЕНКО

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	8
1.1. Становлення молодіжної політики в Україні.....	8
1.2. Сучасний стан та шляхи розвитку молодіжної політики в Україні.....	15
1.3. Вплив державної молодіжної політики на соціальне становлення та соціалізацію підростаючого покоління.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ.....	23
2.1. Механізми та шляхи реалізації національних показників становища молоді в молодіжній політиці України.....	23
2.2. Формування громадянської позиції молоді.....	32
2.3. Напрямки подальшого розвитку молодіжної політики в Україні.....	38
ВИСНОВКИ.....	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	44

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В сучасних економічних умовах та умовах постійних змін, сучасні процеси потребують вирішення питань щодо створення ефективної молодіжної політики в Україні. Вагомим значенням має бути оцінка проблем та розв'язання питань молодих людей, оскільки від того, як держава буде ставитися до молоді та адаптувати молоде покоління до подальшого життя, від цього й буде залежати майбутнє держави.

В Україні у сфері молодіжної політики однією із найголовніших стратегій повинно стати утворення більш сучасних умов для всебічного розвитку молодих людей, втілення інноваційного потенціалу у всіх сферах життєдіяльності молодої людини, а також виховування молодого покоління, яке зможе ефективно працювати й отримувати необхідні знання, які знадобляться у майбутньому для подальшої професійної діяльності.

Темпи сучасного суспільного розвитку на сьогодні настільки високі та складні, що без вирішальної ролі держави буде складно обійтись. Міжнародні організації проявляють велику увагу та значну зацікавленість до молодіжних проблем, оскільки майбутнє будь-якого суспільства значною мірою залежить від вирішення наявних та актуальних проблем і розвитку молодого покоління. Тому молодіжна політика націлена та зорієнтована на вирішенні головних питань, що забезпечить майбутнє для суспільства.

У демократичному та правовому суспільстві, молодіжна політика передбачає створення потрібних умов та гарантій, що будуть слугувати для соціального становлення та повноцінного розвитку молодих людей, реалізації здібностей та потенціалу молоді.

Молодіжна політика завжди має бути орієнтована на майбутнє та реагувати на постійні зміни в суспільстві. Реалізація ефективної молодіжної політики в Україні має бути особливим і пріоритетним напрямком діяльності держави. Молодіжна політика створює належні умови для самореалізації та розвитку

молодіжного потенціалу в Україні, забезпечує активну участь молодих людей в суспільному житті, підвищує рівень самостійності та вирішує велику кількість негайних питань молоді. Таким чином, тема дослідження на сьогоднішній день являється актуальною.

Сучасні науковці та відомі вчені В. Барабаш, М. Баяновська, М. Головатого, М. Головенька, М. Дідух, Л. Кривачук, Ю. Криворученко, О. Кулик, В. Лісовський, Д. Мельніков, А. Мінаєв, О. Мошнягул, О. Опаленик, М. Перепелиці, К. Плоский, Ю. Поліщук, О. Рудакевич, П. Сівчук, Р. Сторожук, С. Толстоухова, А. Черних, Н. Черниш, В. Шульга, Ю. Щотова, Н. Юрій, М. Яковенко та інші, здійснили вагомий внесок у розробку молодіжної політики в Україні.

Мета та завдання роботи. Метою кваліфікаційної роботи є теоретичне та практичне дослідження розвитку молодіжної політики в Україні.

Було поставлено та розв'язано наступні завдання:

- 1) Визначити теоретичну основу молодіжної політики в Україні;
- 2) Розглянути процес становлення молодіжної політики в Україні;
- 3) Описати сучасний стан та шляхи розвитку молодіжної політики в Україні;
- 4) З'ясувати вплив державної молодіжної політики на соціальне становлення та соціалізацію підростаючого покоління;
- 5) Проаналізувати механізми та шляхи реалізації національних показників становища молоді в молодіжній політиці України;
- 6) Сформулювати громадянську позицію молоді;
- 7) Надати рекомендації щодо подальшого розвитку молодіжної політики в Україні.

Об'єктом кваліфікаційної роботи являються процеси розвитку молодіжної політики в Україні.

Предметом кваліфікаційної роботи є механізми розробки та впровадження молодіжної політики в Україні.

Методи дослідження. Відповідно до мети, поставлених завдань, об'єкту та предмету дослідження, ми вважаємо, що в контексті нашого дослідження

найбільш вдалим буде використання та поєднання таких методів як історичний та термінологічний метод, ідеалізація, системний підхід, узагальнення, дедукція, спостереження, а також метод аналізу та синтезу.

Інформаційною базою для написання кваліфікаційної роботи слугували законодавчі та підзаконні акти України, нормативно-правові акти України, наукова література з обраної теми, інтернет-ресурси, соціологічні та статистичні дані, аналітичні матеріали.

Науковою новизною кваліфікаційної роботи є розроблення рекомендацій щодо створення незалежної аналітичної комісії задля розвитку молодіжної політики; обґрунтування належного фінансування молодіжних проєктів; залучення молоді до спортивної активності та створення заходів, пов'язаних з розвитком. Також визначено необхідність створення цифрового українського додатка «Молодь»:

- запропоновано багатофункціональний додаток, в якому можна створювати проєкти та відкривати фінансові збори за цільовим призначенням;
- заплановано важливі та актуальні сповіщення для молоді;
- визначено доцільність розділу щодо безкоштовного навчання та відповідних вакансій в певній сфері діяльності, що формується на основі інтересів молоді.

Було здійснено розробку теоретико-методичних та практичних пропозицій щодо розвитку молодіжної політики в Україні, а також проведено поглиблений аналіз та детальну характеристику чисельності молоді, освіти, зайнятості та працевлаштування, здоров'я молоді, актуальних напрямків розвитку та громадянської активності молодих людей.

Апробація результатів. Чернов І. С., Кононенко Я. В. Стратегія розвитку молодіжної політики в Україні. *Фінансово-економічні проблеми розвитку суб'єктів господарювання в період становлення інноваційної економіки*: Зб. наук. пр. Всеукр. науково-практ. конф., Ч. 2, м. Кривий Ріг, 10 листоп. 2022 р. Кривий Ріг, 2022. С. 697-700.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

1.1. Становлення молодіжної політики в Україні

В сучасному світі молодіжна політика здобуває та отримує все більш сучасних обертів, що дає змогу стати більш потрібною в нашому з вами суспільстві. Молодіжну сферу розглядають і вивчають багато науковців та низка дослідницьких організацій з метою пошуку відповідних підходів, які своєю чергою цілеспрямовані на розвиток молоді. Молодь являється однією із категорій українського суспільства, які є дуже важливими для держави та впливають на соціально-економічні фактори розвитку нашої країни.

Наш час не стоїть на місці й щось у світі постійно змінюється, якщо взяти, наприклад 100 років тому, то люди й не могли собі уявити, що буде інтернет, де можна буде знайти потрібну нам інформацію, так само й з іншим, беручи в нашому випадку кожне покоління. Розглядаючи останнє десятиліття можна сказати, що нове покоління має нові навички та вміння, які значно відрізняються від попередніх поколінь. Молодь стала наполегливішою, стала більш креативною та гнучкою й почала пристосовуватись до різних ситуацій, покращились соціальні та персональні навички, які дуже сильно допомагають в різних обставинах. Здібності сучасного молодого покоління однозначно повинні вимагати уваги з боку влади та держави.

Ще у 1968 році соціолог В. Лісовський дав перше визначення про поняття «молодь»: «Молодь - це покоління, яке проходить стадію соціалізації, навчання, які навчилися в певному віці, освіті, професії, культурі тощо. Відповідно до конкретних історичних умов віковий діапазон молоді може коливатися від 16 до 35 років». Коли соціолог В. Лісовський розглядав молодь як покоління, то він вважав, що самою ознакою покоління буде не лише вікова категорія, а й

переконання, цілі, єдність спільного досвіду і ставлення до життя, тому що в міру дорослішання покоління не втрачає соціальні характеристики, породжені розквітом часу [18].

Молодь є важливою категорією людей в сучасному українському суспільстві, яка є найбільш мобільною, креативною, інноваційною, а також у той же час, вони являються саме тією частиною людей, які належать до категорії незахищених верств населення. Тому на цей момент одними з найголовніших стратегій молодіжної політики в Україні має стати створення більш сучасних умов для всебічного розвитку молодих людей, надання важливих навичок та здібностей, які будуть допомагати в суспільному житті й стануть незамінною річчю в житті людини, що буде виділяти її поміж інших молодих людей і це буде той фактор особистості, який буде показувати наскільки молода людина компетентна в певних питаннях і як вона розвинута, а також слід не забувати про те, що важливо виховувати молоде покоління, яке здатне ефективно працювати та навчатися в період всього свого життя.

Таким чином, молодь являється важливою категорією суспільства, яка значно відрізняється від минулих поколінь та мають сучасні навички, які в свою чергу допомагають їм розвиватись та розвивати ту сферу діяльності, в якій вони знаходяться. Молоде покоління робить великий вклад в розвиток країни, яке ще й на цей час поступово починає трансформуватись в цифровому напрямленні. Отже, молодь зараз це саме те покоління, яке потрібно соціалізувати в певному віці, найголовніше розвивати та надавати потрібну корисну інформацію, щоб з роками люди були досвідченими та мали певні навички та здібності, які допоможуть у розвитку України.

Після того, як Україна отримала незалежність 24 серпня 1991 року, ставши самостійною державою, ще з перших років, одним з важливих напрямків діяльності органів державної влади стала молодіжна політика та розв'язання питань в цьому напрямку [18]. За хронологією подій, наступними діями Верховної Ради України 15 грудня 1992 року було прийнято Декларацію «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» [27]. Наступним

кроком був прийнятий 5 лютого 1993 року Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» [31], що в свою чергу створює та визначає загальні засади створення соціально-економічних, політично-правових та організаційних умов соціального становлення та молодіжного розвитку [18].

Розглядаючи інші країни світу, можна помітити, що в деяких країнах таке поняття як «молодь», воно не визначено та відсутнє, а якщо брати до уваги Україну, то в нашій країні дана категорія була чітко пов'язана із віком. Як уже зазначалося вище, що Закон України, який набрав чинності 5 лютого 1993 року, говорить про те, що категорією молоді є вік від 14 до 35 років. Якщо взяти період з 2003 по 2004 року, то в цьому періоді молодь визначали від 15 до 28 років, що в свою чергу було більш менш наближеним до визначення поняття «молоді» ООН, де було записано, що до категорії молоді є вік від 15 до 24 років. Звертаючи свою увагу на український підхід, то можна побачити, що показники відрізняються від європейської тенденції й мають більший спектр охоплення щодо розуміння та поняття молоді.

В попередніх дослідженнях, як це вже було зазначено в Національному звіті, виділяють такі три вікові групи «молоді», а саме [10]:

- до першої групи відносять переважно школярів віком від 14 до 17 років, які проживають з батьками й батьки їх матеріально підтримують;
- до другої вікової категорії відносять молодих людей віком від 18 до 24 років, які здобувають освіту в закладах навчання, або вже її отримали.
- до третьої останньої вікової категорії відноситься молодь від 25 до 29 років, яка працює.

Одним із головних етапів у віковій категорії, це вплив на соціалізацію молодих людей: беручи до уваги першу вікову групу молоді від 14 до 17 років, то в цьому діапазоні люди в основному соціалізуються з батьками, тоді як молодь від 18 до 24 років більш залежна від середовища, яке їх охоплює та від навчальних закладів, в яких молодь навчається та здобуває освіту.

Ця класифікація виключає молодих людей старше 30 років, хоча вони охоплені законом про молодь у законодавстві. Крім того, закон про молодь ґрунтується на більш стереотипному баченні траєкторії життя молодих людей і фокусується не на тих молодих людях, які живуть не за загальноприйнятими та встановленими стандартами, це мається на увазі та молодь, яка в діапазоні від 18 до 24 років не вступали до університету, або молоді люди віком 25-29 років, які не працювали з особистих причин або інших причин чи проблем.

Такі класифікації, навіть якщо вони формально не включені в молодіжне законодавство України, дещо говорять про канонічний життєвий шлях, до якого людина прагне, тобто про те, що молоді люди повинні робити на певних етапах свого життя. При розробці та впровадженні будь-якої політики, яка охоплює ці підгрупи, важливо зосередитися на тих молодих людях, які не дотримуються загальновизнаних шляхів [10].

Як уже стверджувалося в Національному звіті, що більшість української молоді є «самостійною та повністю зрілою» у віці до 30 років, але також підіймаються питання, щоб можна було встановити вік до 25 років, як верхньої межі молодіжної політики. Якщо дивитися з іншого боку, то можна сказати, що молодіжна політика в Україні тісно пов'язана з сімейною політикою, в порівнянні з іншими країнами. Якщо звернути свою увагу на цілі, то однією з цілей молодіжної політики буде являтися допомога молодим людям, які створюють сім'ю, або хочуть її створити, а також буде являтися допомога при народженню дитини. Така підтримка в основному буде надаватися шляхом житлової допомоги молодим сім'ям. Таким чином буде чітко визначатися підтримка молодих людей в переході до створення сім'ї. На цей момент більшість стратегічних документів та велика кількість респондентів, які в свою чергу працюють у сфері розвитку молодіжної політики, акцентували увагу на тому, що молодь в нашому суспільстві відіграє важливу роль, яка допомагає розвивати країну та робити для неї великий вклад. Коли мова починається про молоде покоління в Україні, то з політичних дискусій відомо, що наша українська молодь сприймається, як велика надія на майбутнє нашої країни та в її прогресі тому, що молодь зараз за багатьма

факторами, значно відрізняється від минулих поколінь. В нашому сучасному світі молоде покоління являється більш цифровізованим і має кращу креативність та нові ідеї, які будуть надавати нашій країні значного поштовху вперед до розвитку та реалізації новітніх ідей, що були запропоновані з боку молоді [40].

Молодіжна політика в Україні обіймає абсолютно всі сфери життя молодих людей. Сюди входять всі питання, які пов'язані з їх становленням, формуванням, розвитком та вихованням молоді, при цьому охоплюються всі процеси соціалізації та сукупності уявлень про місце і роль молодого покоління в суспільстві, а також реалізації всіх здібностей людини. Для того, щоб молодь адаптувалась до сучасних умов, органам влади на різних рівнях потрібно робити акцент на розвитку всіх життєвих сфер.

Досвід розвинутих країн світу показав, що вкладення коштів в молодь буде являтися передумовою конкурентоспроможної економіки, але тільки здорова, добре освічена, морально здорова, економічно забезпечена та щаслива молодь може взяти на себе відповідальність за те, щоб створити гідні та якісні стартові умови для подальшого розвитку молоді.

З боку влади важливою функцією буде допомога та підтримка молоді, що в свою чергу буде пришвидшувати прогрес зміни в українському суспільстві. У такому випадку буде набуватися актуальність та формування державної молодіжної політики, яке буде посилюватись євроінтеграційним направленням нашої зовнішньої політики, яка в кінцевому результаті буде вимагати необхідність до завершення переходу від посттоталітарного суспільства до демократичного [24, с. 13].

Важливим елементом молодіжної політики є державна молодіжна політика, яка розглядається як діяльність держави та її інститутів, яка націлена на саму молодь. Законодавчо закріплені ідеї відзначаються в наявності щодо місця молодих людей у суспільному розвитку, а також це відзначається на самій системі різних державних заходів, які будуть сприяти реалізації закріплених ідей [24, с. 16].

Багато хто з закордонних та українських вчених пов'язує появу тверджень «молодіжна політика» та «державна молодіжна політика» у науковій сфері із соціально-економічними змінами другої половини XX ст. і відповідно змінюються ролі молоді в прогресі суспільства. В 1950-1960-х роках молодь почала виділятися як окрема соціальна група, почалося самовизначення та самоактуалізація. Акцентуємо свою увагу на тому, що процес демократизації, який активно поширювався в Європейських країнах після Другої світової війни, стимулював появу і розвиток таких характеристик молодіжних груп: «мобільність, життєвість, романтизм, прагнення до прогресивного життя». Це підштовхнуло до аналізу молодіжної політики в науковому плані та сформувало діяльність держави в самостійному напрямку [4].

Тим часом як молоде покоління поступово формувалася в самостійну соціальну групу, в свою чергу «державна молодіжна політика» спрямовувалась в політичній площині. В кінці 1970-х років почалися такі зміни, що молодіжна політика поступова ставала самостійним вектором державної політики в багатьох країнах світу, які були на той час розвинутими. Після таких змін, поступово знаходилося відображення, що потрібно приймати закони та спеціальні програми для того, щоб широко реалізувати права молодих людей в освітній сфері та в працевлаштуванні, а також у розв'язанні проблем пов'язаних з молодими сім'ями. На початку 1990-х років, за статистикою ООН, понад 100 країн світу прийняли спеціальні закони про розвиток молоді та соціальний захист, який формував та координував на найвищому державному рівні.

Молодіжна сфера починала формуватися в Східних Європейських країнах, як відокремлений напрямок державної політики тільки в другій частині 1980-х років. Починаючи від 15 грудня 1992 року слід вважати, що це була саме та дата, від якої почався період сучасного впровадження та розвиток державної молодіжної політики в Україні, чим в свою чергу це все було підкріплено декларацією та законодавчим визначенням, який поставив пріоритетний напрям розвитку молодого покоління з боку держави [4].

Розглядаючи та аналізуючи регіональний рівень, державна молодіжна політика на даному рівні являється тенденцією до практичних та наукових досліджень, пов'язаних з її об'єднанням, тобто органи влади й місцеві уряди, політичні партії, громадські організації, інші офіційні та неформальні установи, що впливають на молодь у всіх сферах життя, на освіту, роботу, духовне та фізичне здоров'я і розвиток. Отже, державна молодіжна політика на регіональному рівні представляється системними механізмами, які є головними властивостями у врахуванні умов життя та можливості самих регіонів, що таким чином створюють необхідні умови для успішного суспільного оточення, а також розвиток творчих здібностей молодих людей.

У результаті, державна молодіжна політика, яка знаходиться на регіональному рівні, представляє стратегічну лінію держави та місцеву владу, яка сприяє соціальному, економічному, політичному та культурному розвитку суспільства задля підтримки та допомоги всіх регіонів. Це надає молодим людям нагоду бути гармонійно розвинутими, добре поінформованими та готовими до самореалізації в сучасних умовах України.

Отже, таким чином, слід зауважити, що молодіжна політика являється рухливою системою, котра змінюється через зовнішні фактори, соціальні фактори, політичну зміну та інші внутрішні фактори, які змінюють цінності, інтереси та молодіжні орієнтири. Це повинно вплинути на розвиток сучасного українського покоління. Молоде покоління має власні характерні риси, свої потреби й тому потребує постійного отримання актуальних даних, щодо стану молоді та потребує з боку влади постійної уваги на всіх політичних рівнях. Замість того щоб планувати й досягти результатів раз і назавжди, державна молодіжна політика повинна бути постійною і систематичною діяльністю самої держави. Тому в умовах сьогодення постає необхідність дуже ретельно досліджувати молодь, як з науково-теоретичного та методологічного бачення, так і розробляти механізми перетворення молоді на активних громадян та адаптації в суспільстві.

1.2. Сучасний стан та шляхи розвитку молодіжної політики в Україні

На сьогодні молоді люди зараз не такі, як були їхні однолітки минулих років, зараз сучасна молодь суттєво відрізняється від минулих поколінь. Свобода мови, думки, відвертість ідей, інформація, саморозвиток, відкриття кордону, і все з перерахованого може бути у сьогоднішньому світі - це стало основою для створення справжнього суспільства для сучасної молоді тому, що громадянське суспільство є перш за все різноманітним відносин рівних прав та вільних особистостей в умовах ринку та демократичної держави.

Це є ключовою основою гармонійного розвитку суспільних та національних систем для того, щоб вони сформували цілу систему правових норм і керували важливими сферами життя людей, у тому числі й у сфері молоді [7].

За даними Декларації «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» [27], звертаючи свою увагу щодо державної молодіжної політики, то це система діяльності країни у стосунках з особистостями, молодими людьми, рухами, які виконуються в рамках закону та здійснюються в межах трьох гілок влади, метою якого являється створення соціального та політичного самовизначення, а також в контексті розвитку розумової, моральної, фізичної та індивідуальної української молоді.

У структурах кожної гілки влади повинен бути орган, який піклується проблемами молодих людей у суспільстві, тому що головним обов'язком державної молодіжної політики є членство в організації з суспільними інституціями та соціальними організаціями, які співпрацюють з молодими людьми; дослідження способу життя і розвитку молоді й створення необхідних умов для того, щоб зміцнити права та матеріально забезпечити молодим громадянам їхній успіх і розвиток; підтримка творчості молоді, її ініціатива та діяльність у справах народного та культурного відновлення держави, розвиток традиції та народної свідомості; залучення експертної молоді у галузі розвитку економіки; формування соціальних послуг про фізичний і духовний розвиток та

формування освіти, навчання та виховання, які своєю чергою сприяють розвитку здібностей кожної молоді.

Останнім часом в умовах сучасності, українська молодь належить до тієї категорії людей, яка несе в собі такий характер, як найбільш уразливих у матеріальному й соціальному відношенні. Через це все впливає, що молода людина живе, так би мовити, в середовищі високої напруженості з боку соціальності та має психологічні незручності. Це все призводить до того, що в молодіжних середовищах поширюються погані звички й це є вкрай негативною тенденцією молодого покоління.

Переважно більшій кількості молодих людей вже в ранньому віці доводиться приймати для себе складні життєві рішення, до яких молодь зовсім не підготовлена, мається на увазі як з психологічної, так і з організаційної сторони. Звертаючи свою увагу на мету молодіжної політики, то можна сказати, що мета полягає в тому, щоб зміцнити суспільне становище молодих людей у структурах життєдіяльності, які будуть змінюватись та відновлюватися.

Проведення ринкової реформи вимагало не тільки зрушень в економічній сфері для свідомості суспільства в цілому, а й у стереотипах економічної та політичної поведінки людей. Такі процеси найбільш успішно відбуваються в контексті молодих людей, чия свідомість ще не отримала певних поглядів та життєвих принципів, як в свою чергу вже отримала людина, яка має вже зрілий вік. Тому одними із найважливіших питань стає освіта, підготовка професійна, мотивація молодого суспільства до трудової та підприємницької діяльності, політичні питання тощо. Від цих всіх питань буде залежати імідж нашої країни з боку демократії.

Усі країни з перехідною економікою характеризуються високою конкуренцією на ринках праці. Найпершими хто це відчуває являються молоді люди, їм тяжко знайти роботу без вищої освіти та в певній галузі праці без досвіду роботи, бувають такі часи, в яких навіть і не можливо конкурувати з тими людьми, які мають вже свою кваліфікацію та досвід роботи, це мається на увазі

громадяни країни віком від 28 до 55 років, що робить ситуацію нестабільною в питанні з працевлаштуванням.

Спостерігаються навіть помітні нерівності в доступі до загальної освіти, професійної підготовки та вибору місця роботи. Існує багато причин для населення, які мають в собі характер організаційних, демографічних та поганих структурних наслідків в країні. Ці люди сформували та поглиблюють соціальну нерівність в умовах рецесії, або іншими словами економічної кризи. Особливо це впливає на молодь, не вистачає сильної соціальної політики. Якщо брати до прикладу із сільської місцевості хлопців та дівчат і порівнюючи їх з міськими однолітками, то у сільської молоді можливості будуть невеликими здобувати якісну освіту, влаштуватися на роботу своєї мрії, з користю проводити свій вільний час. Через це молоді люди не хочуть залишатися у селах, а шукають можливості та успішного майбутнього в містах.

Коли молодь постійно не підтримують і не вірять в неї, то вона відчуває себе відокремленою в суспільстві. В такому випадку потрібно надихати молодих людей та підтримувати їх на кожному кроці, щоб молодь мала змогу досягати своїх цілей та успіху, а для цього необхідно забезпечити рівні умови в житті молоді, щоб вони не відчували себе відокремленими в суспільстві.

У соціальній сфері метою молодіжної політики буде являтися збалансування стартових позицій, урегулювання дискримінації деяких груп молодого покоління, можливе впровадження розвитку кредитування для молодих сімей та самої молоді в цілому на відповідних умовах для випускників, які закінчили навчальні заклади, у перші два роки надавати певні пільги для працевлаштування на роботу, запровадження служб профорієнтації в тому числі й в сільській місцевості, надання юридичної допомоги та консультування.

Незважаючи на обмежений вибір, молоді люди в Україні, а також в інших країнах, знаходять для себе роботу задля того, щоб утримувати самих себе, а також сім'ю. Звісно, це все призводить до того, що молодь вибирає недержавний сектор, а також стала збільшуватись вторинна зайнятість, коли люди крім головної роботи, знаходять собі додаткову роботу. Приблизно 50% молоді в

Україні працюють одразу в декількох місцях. Це дуже сильно впливає на психологічний стан молодого покоління та постійно на підставі цього з'являється стресовий стан, оскільки постійне навантаження та постійні думки, що потрібно ще йти на одну роботу недобре впливають на життєві процеси.

Час змінюється і на цей момент, в сучасному світі молоді люди обирають для себе такі професії, які приносять високий прибуток дуже швидко. У порівнянні з минулим століттям, в думках молодих людей, рейтинг пріоритетних професій змінився на більш сучасні спеціальності, одним із прикладів яких являються фахівці у сфері ІТ-технологій.

В останні роки приділяється багато уваги зростанню патріотизму людей, що посилює компетенції громадянства та свідомість. Багато громадських та неурядових організацій мають на меті підтримувати молодь, яка знаходиться в групах ризику, тобто молодь з особливими потребами, молодь з самотніх сімей, молодих людей інвалідів та інших. Одними із постійних ініціатив являється залучення молодих людей брати участь у прийнятті політичних рішень, волонтерських та благодійних ініціативах.

Проаналізувавши дані про форму участі молодих людей у житті країни за часів незалежності можна стверджувати, що включення молоді в політику країни та рівень економічного та соціального життя зростає. Водночас у молодіжній політиці України існує багато прогалин та недоліків.

Позитивна роль молодих людей у процесі соціалізації полягає в тому, що вона не тільки копіює встановлену модель адаптивної поведінки та взаємодії з довкіллям, але й вводить новий сенс - залежить від умов життя, які змінюються.

Отже, таким чином, кожне покоління має власну історичну місію, професію та власний світогляд. Кожні покоління молодих людей вирішують свої завдання в історії та в політичному процесі. Цивілізація, яка розвивається в сучасному плані, викликає не лише національні проблеми, але й викликає проблему загальної людської природи. Для того, щоб дати можливість молодому поколінню успішно вирішити труднощі країни, держава повинна сформулювати рівновагу та продуману політику для сучасної української молоді [36].

1.3. Вплив державної молодіжної політики на соціальне становлення та соціалізацію підростаючого покоління

За словами сучасних вчених, у двадцять першому столітті прогрес людини визначатиме особисту соціальну діяльність. Людина, яка не має позитивного досвіду та досвіду поведінки громадськості в соціальній ініціативі не зможе розв'язувати ключові питання суспільства в дорослому житті. Тому важливо, щоб державна молодіжна політика для української молоді забезпечувала заходи щодо впровадження та формування особистості, яка буде являтися суспільно-активною людиною. Молодь повинна вже бути підготовлена до різних викликів чи загроз, будь то зовнішні чи внутрішні фактори, які будуть на це певним чином впливати, а також молодь повинна бути готовою до процесу державотворення. Звісно, певні загрози та якісь певні виклики можуть викликатися через наслідки соціально-економічного стану, як у світі, так і в Україні й через це молодь повинна бути заздалегідь готова до такої можливої ситуації.

Багато друкованих публікацій в українській науковій галузі є присвяченими політичним об'єктами соціології молодих людей. Такі автори, як М. Баяновська, Д. Мельніков, О. Опаленик, О. Рудакевич, П. Сівчук, у своїх роботах, показали принципи молодіжної соціалізації в політичному плані в умовах національного відродження України, а також соціалізацію, як адаптивний механізм, який дозволяє молодим людям брати участь у політиці; це доводить, що розвиток покоління політичної соціалізації є методом особистого формування; вони підтвердили роль самодіючих дітей та молодіжних асоціацій, який формує політичну культуру України. Разом з тим, в рамках даної теми дослідження рекомендується розглянути концепцію молодіжної соціалізації, а також фактори та механізми, які впливають на молодь в процесі соціалізації. Р. Сторожук зазначив у своєму дослідженні, що соціалізація особистості відбувається під впливом багатьох факторів. Ці фактори можна розділити на три групи [5]:

- 1) макрофактори: світова спільнота; держава та державні органи влади; органи місцевого самоврядування; соціум та їх елементи; ЗМІ;
- 2) мезофактори: національні та культурні умови; види житла; місця розташування та умови життя; умови традиційного розвитку людини;
- 3) мікрофактори: сім'я; навчальні заклади; позашкільні середовища; однолітки; різноманітні громадські та релігійні асоціації тощо.

Звісно, всі ці фактори мають різний вплив на кожну людину. Вплив та їх динаміка розвитку буде залежати від рівня суспільного розвитку, від того як буде розвинута наука та техніка, а також від особистих якостей людей.

Ю. Гажієнко доводить, що молодіжна соціалізація проходить процес, в якій важливу роль відносять соціальним інститутам, а також до яких ще включають сім'ю, школи, засоби масової інформації, громадські асоціації та організації, політичні партії, органи державної влади, установчі інститути. Аналізуючи деякі дослідження, можна помітити, що там розглядаються форми соціальної активності, які також своєю чергою сприяють процесу молодіжної соціалізації такої, як інноваційна активність. М. Яковенко на підставі запропонованої концептуальної методики молодих інноваційних заходів для студентів, почала в свою чергу розробляти систему розвитку у середовищі, де поновлюються вищі навчальні заклади. М. Яковенко під інноваційною активністю розуміє прояв соціальної діяльності, в якій індивідуальна творча креативність виявляється особисто й сприяє змінам суспільних взаємовідносин, обставин у своєму житті тощо [5].

Тому сам по собі процес соціалізації молодих людей, повинен взаємодіяти з соціальною трансформацією і ці всі процеси потрібно враховувати. Під поняттям соціалізація потрібно розуміти такий спосіб, в процесі якого взаємодіють як індивіди, так і соціальне середовище між собою, що є ключовим фактором у передачі та прийнятті досвіду в соціальній сфері, в результаті якого буде відтворення самого суспільства.

В процесі соціалізації молодих людей, одними із завдань будуть полягати в тому, щоб допомагати та зорієнтувати молодь в сучасні соціальні явища,

переїмати досвід старшого покоління, розуміти свою місію і визначити, де вони зараз перебувають в суспільстві. Такі процеси свідчать не про пасивне пристосування молоді особи, але про розвиток творчої самореалізації в суспільстві.

При соціалізації молоді, увагу зосереджують на трьох основних етапах, а саме:

- перший етап, це сімейний: сюди відноситься дошкільний рівень;
- другий етап, це академічний: сюди відноситься школа, технікум, вищі навчальні заклади освіти;
- третій і останній етап, це самоосвіта: на цьому рівні процес становлення буде відбуватися у фаховій діяльності.

Сучасний світ потребує не лише боротьби зі скептицизмом, розчаруваннями та слабкостями молодих людей, але й потребує формування принципів нової думки, сучасного мислення, цінності життя і готовності діяти в громадському та політичному житті, щоб досягти більшої суспільної діяльності. Ці вимоги мають практичне значення, адже вони допомагають правильно оцінити людський стан та формувати відповідні умови. Активність виявляється різними формами, різним ступенем ефективності, різноманітними формами використання.

До таких форм, які мають найбільшу поширеність серед активності особистості, відносять соціальну активність. Соціальна активність – це свідоме, змістовне заняття, яке спрямоване на те, щоб змінити об'єктивні суспільні умови та створити соціальні риси, активний склад розуму, риси, які відображають людську ефективність і розвиток соціальних здібностей, тобто сюди входять знання, навички, певні людські вміння та здібності тощо. Чим більше в свою чергу суспільної активності, то ти більше в ній є суспільної енергії, яка позитивно впливає на молодь і таким чином стає більш успішне суспільство, яке розвивається, що цікавиться зростанням суспільної та політичної діяльності. Щоб сприяти росту людської активності, потрібно працювати через стимулювання соціальної діяльності, а також розширити межі соціальної творчості та креативності.

Щоб досягти соціальної активності, вкрай важливо, щоб був, так би мовити, вплив, аби людина відгукнулася на свою особистість, переконання і свідомість. Зміни у суспільстві стали помітними серед швидкоплинних інтересів, а також підштовхування окремих осіб, групи та зацікавлення цілого суспільства. Замість того, щоб зупинятися в розвитку та стояти на одному місці, молода людина визначала успіх у житті, правильність свого життя, цілеспрямованість та енергійність, яка в свою чергу мала розвинути активний склад розуму, що допомагало б молоді в їх життєдіяльності. Суспільство має подбати про розвиток, який допоможе молоді у здатності досягти внутрішніх потреб, у свідомій соціальній справі.

Тому суспільство зацікавлене, щоб молоді люди були включенні в активне та наповнене життя, щоб цікавилися багатьма соціальними справами, мали плідну корисну роботу, щоб гармонійно поєднували життєві свої цілі з потребами та інтересами цілого народу. Необхідно розвивати соціальну активність, щоб вона була на відповідному рівні розвитку, а також молоді потрібно формувати правильні життєві цінності, тому що не всі молоді люди розуміють, яка є послідовність в життєвих цінностях, а для цього варто правильно сформувати та відповідним чином надати для молоді розуміння важливості правильних цінностей у їхньому житті.

Активність в суспільній життєдіяльності залучає молодих людей, які перебувають у тісних стосунках з молодіжними громадськими організаціями, які приймають молодь та їхню ініціативу, їх бажання до співпраці у суспільстві й країні, щоб задовольнити свої власні потреби та інтереси [5].

Отже, таким чином, державна молодіжна політика забезпечує заходи щодо впровадження та формування особистості, яка у кінцевому результаті буде являтися суспільно-активною людиною, що зможе приймати особисті рішення та буде вже готова до різних соціальних проблем, яка зможе їх вирішити. Становлення в соціальному суспільстві молодих людей, являється важливим рівнем, на якому слід не упускати всі процеси здобуття певних знань та розуміння всіх етапів, які важливі для життя людини.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

2.1. Механізми та шляхи реалізації національних показників становища молоді в молодіжній політиці України

Розвиток країни в напрямку євроінтеграційного вектору стає можливим завдяки здатності молодих людей втілювати європейські цінності в українську дійсність та впроваджувати відповідні зміни на місцевому та загальнодержавному рівнях. Щоб створити комплексний розвиток української молоді, потрібно впроваджувати державі повноцінний та всебічний розвиток молодіжної політики, але щоб розв'язувати ці питання, потрібне належне фінансування, щоб в результаті був повноцінний розвиток особистості людини.

На державному рівні та в суспільстві вважають необхідним надавати гарантії на інноваційну молодіжну участь у державотворчому процесі, забезпечити необхідні умови для задоволення духовних потреб та створити збалансовані можливості для реалізації потенціалу молодих людей. Тому необхідно використовувати потенціал молоді в системі управління національним та регіональним розвитком, створити досконалий механізм підтримки молодих людей у набутті ними соціального досвіду та вміння жити в громадянському суспільстві. В таких умовах ефективність державного управління у сфері реалізації молодіжної політики може бути значно підвищена [24].

Зважаючи на важливість молодіжної політики в Україні, яка являється важливою сферою в житті суспільства, можна стверджувати, що аналіз цієї теми та її дослідження, являються актуальними та дуже важливими для України.

Одне із важливих напрямків, на яке слід звернути уваги, це нормативно-правове регулювання молодіжної політики, яке здійснюється на засадах

відповідних нормативних документів, де в законодавстві української бази нараховується понад сто актів.

В перші роки незалежності України, молодіжна політика вважалася одним із найважливіших справ, пов'язаних з державною владою. На момент 15 грудня 1992 року було прийнято Верховною Радою України Декларацію «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» [27], а наступний Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» [31], був прийнятий 5 лютого 1993 року, які являються в молодіжній політиці, базовими нормативними документами.

У сфері молодіжної політики, якщо до уваги брати нормативну правову базу, то її можна поділити на дві умовні частини: до першої частини відносяться такі акти, які прямо пов'язані з реалізацією молодіжної політики, а до другої частини відносяться акти, які точно визначають різні точки суспільного життя, а також орієнтуються, в першу чергу, на молодих людей.

До основних нормативно-правових актів належить: Закон України «Про основні засади молодіжної політики» [30], Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» [31], Закон України «Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скаутського руху» [25], Указ Президента України «Про заходи щодо сприяння розвитку пластового (скаутського) руху в Україні» [28], Указ Президента України «Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді» [26], Указ Президента України «Про Стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року» [32], Указ Президента України «Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року» [29]. Таким чином, можна помітити, що молодіжна політика має сильну основу на законодавчому рівні, яка дає змогу розвивати дану сферу.

Молодіжна політика України контролює і гарантує ефективну взаємодію між молоддю, суспільством та державою, а це органічна частина внутрішніх і зовнішніх політичних систем країни, її безпеки.

Молодіжна політика України, належить до повноцінної системи законного, суспільного, фінансового, кадрового, наукового та інформаційного характеру.

В даній сфері, яка досліджується, головним об'єктом являється молодь, тому слід визначити, яка чисельність молоді у 2022 році, знаходиться та проживає на території України. Згідно з даними Державної служби статистики України на момент 1 січня 2022 року чисельність молодого населення України [41], можна розглянути в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 - Чисельність молодого населення в Україні станом на 1 січня 2022 року

Вік	Кількість молоді
14–19 років	24,3% (2420,9 тис. осіб)
20–24 роки	19,2 % (1912,3 тис. осіб)
25–29 років	24,5% (2443,9 тис. осіб)
30–34 роки	32,0% (3192,2 тис. осіб)

Джерело: складено автором за даними [21, 41]

Аналізуючи дані Державної служби статистики України на момент 1 січня 2022 року, чисельність постійного населення складала 40 997 698 осіб, а чисельність молоді - 9 969 315 осіб, у віковій категорії від 14 до 35 років, яке складає 24,3% від всієї загальної кількості населення в Україні. Порівнюючи 2022 рік з 2021 роком, то чисельність молоді в Україні, у 2021 році зменшилася на 293,6 тис. осіб, тобто 2,9%. У 2022 році молоді хлопці складали 51,3%, а молоді дівчата складали 48,7%. Якщо аналізувати розподіл молоді за віком, у нас виходить, що з 14 до 19 років, кількість складала 24,3%, з 20 по 24 роки, виходить 19,2 %, з 25 до 29 років, складає 24,5% і останнє, з 30 по 34 роки, кількість молодих людей складала 32,0%.

Молодіжна політика України несе відповідальність за те, щоб створювати механізми взаємної відповідальності: країна несе відповідальність новим поколінням за соціальне, психічне та культурне становище держави, а нове

покоління, відповідальне за те, щоб зберегти та збільшити можливості країни й створювати для неї подальший розвиток.

Розвиток країни відбувається тоді, коли підрастаюче молоде покоління має на певному рівні, певну підготовку та рівень знань і освіти. На певному етапі розвитку для молоді, важливо надати потрібну базу знань, щоб надалі молодь змогла поступово соціалізуватись та почала розвивати свою індивідуальність.

Система освіти відіграє важливу роль у реалізації молодіжної політики. Вона забезпечує загальноосвітню та ранню професійну підготовку молоді. Освіта являється основою, для розвитку інтелектуальних і творчих здібностей молоді та засобом, який розвиває людський потенціал України [6]. Коли молодь закінчує школу, вона вже має певний рівень знань та навичок, а далі молодь поступає до закладів вищої освіти, де вже набуває повну базу того напрямку, який обрала. Кількість молоді, яка почала навчатися в закладах вищої освіти (ЗВО) з 2010 по 2020 рр., надається у рис. 2.1.

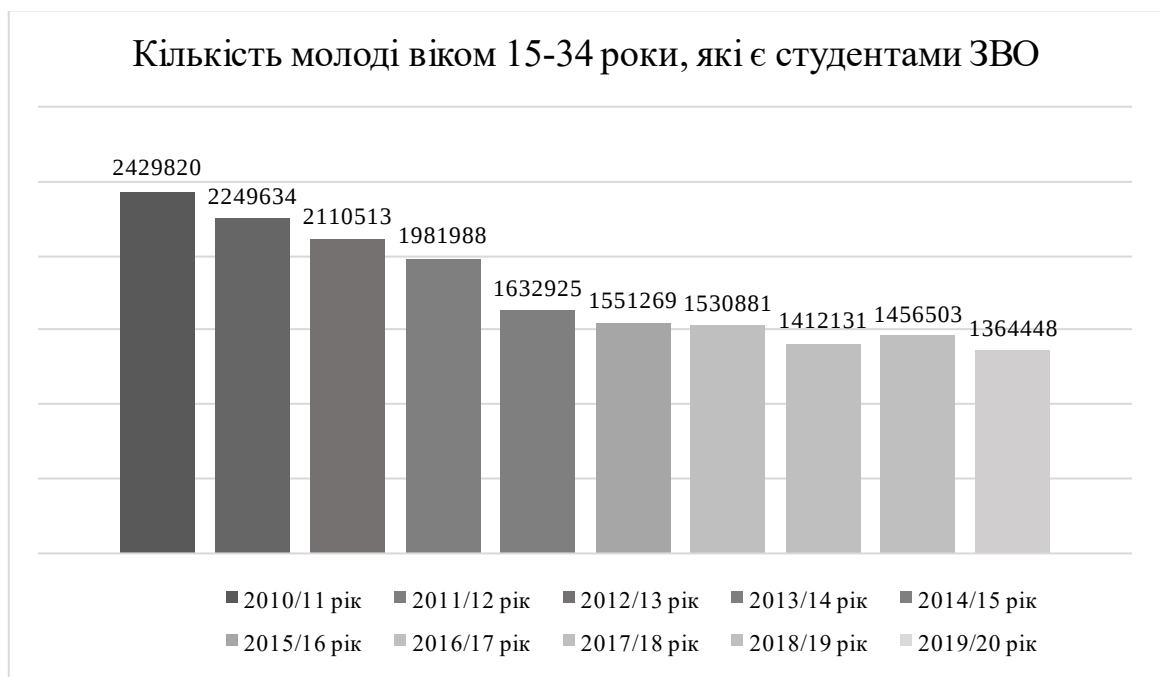

Рис. 2.1 - Кількість молоді віком 15-34 роки, які є студентами ЗВО I-IV рівня акредитації з 2010 по 2020 рр., осіб

Джерело: складено автором за даними [21, 23]

Аналізуючи статистичні дані, можна помітити, що починаю з 2010 року, кількість молоді, які являлися студентами закладів вищої освіти, поступово почала знижуватись і вже у 2020 році, показники мали найнижчий результат. Ситуації можуть бути абсолютно різними, чому молодь не поступала до вищих закладів, але все ж таки, статистичні дані показують нам зниження кількості молоді, які поступають у вищі навчальні заклади. Державі слід розв'язувати це питання так, як це дуже важливо для держави та нашого майбутнього, тому потрібно розробляти методи для залучення молоді, щоб вони хотіли навчатися в закладах вищої освіти та отримувати знання для подальшого свого розвитку.

Завдяки ефективній освітній системі, молоді люди краще адаптуються до інформаційного суспільства, яке формує та об'єднує їх у національній та світовій культурі, це все призводить до того, що молодь виховується вже з громадською свідомістю, з правильною культурою, готовістю до спілкування, а також вони починають усвідомлювати свою відповідальними в суспільстві.

На всіх рівнях органів влади, до обов'язків відноситься, створення таких умов, щоб молодь могла отримувати права на освіту, у тому числі для молоді повинні бути включенні гарантії до доступності освіти, згідно із законодавством України.

Адміністративні органи освіти, молодіжна політика, фізична культура та спортивна діяльність була покликана для того, щоб сприяти молоді, до професійної орієнтації. Якщо реалізовувати права молоді на отримання освіти, то все це буде сприяти на зростання потенціалу, в освітньому процесі, а також сприяє поліпшенню соціального, культурного та духовного розвитку суспільства.

Молодь, це та категорія людей, яка являється одним з основних джерел, трудового резерву суспільства. Коли молодь отримала певні знання та навички, після завершення навчальних закладів, для неї потрібно створювати нові вільні вакансії, щоб молода людина змогла направити, всі свої здібності, в трудовому напрямку. Саме тому, допомога в реалізації прав молодих людей на працю та ведення бізнесу, являється однією з важливих напрямків в молодіжній політиці. За сферою діяльності, яку обирають молоді люди, наведено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2 - Найбільш поширені вакансії за працевлаштуванням серед молоді 15-34 років у професійному розрізі в Україні, які на думку молоді приваблюють їх та, які на їх думку забезпечують успіх у 2021 році

Професія	Приваблює для молоді		Забезпечує успіх	
	Молоді чоловіки	Молоді жінки	Молоді чоловіки	Молоді жінки
Банківський працівник	20,1 %	21,0 %	23,9 %	26,0 %
Бізнесмен, підприємець	45,1 %	34,4 %	52,7 %	52,7 %
Бухгалтер, економіст	10,8 %	22,9 %	10,3 %	12,8 %
Вчитель, викладач	8,9 %	19,5 %	6,3 %	8,6 %
Державний службовець	16,6 %	16,4 %	15,7 %	15,5 %
Інженер	15,3 %	9,2 %	9,9 %	7,1 %
Кухар	7,8 %	13,4 %	5,7 %	6,2 %
Менеджер	25,3 %	19,6 %	15,3 %	15,3 %
Працівник творчої професії	9,5 %	20,2 %	7,1 %	13,1 %
Працівник торгівлі	9,2 %	13,4 %	8,1 %	9,7 %
ІТ-спеціаліст	39,1 %	23,5 %	48,4 %	42,9 %
Фермер	12,0 %	6,7 %	12,4 %	12,6 %
Юрист	18,1 %	15,8 %	26,6 %	27,3 %
Інше	1,3 %	0,4 %	2,4 %	1,9 %

Джерело: складено автором за даними [19, 21]

В нашому сучасному світі існує дуже багато вакансій, які також відкриті для молоді. Розглядаючи професії, можна побачити, які вакансії на думку молоді, привабливі для них, а також які забезпечують на їх думку успіх. Одними із тих, які набрали найбільший відсоток голосів, мають такі професії, як бізнесмен та ІТ-спеціаліст. Це, мабуть, пов'язано з тим, що молодь обирала дані професії, спираючись на фактор заробітку та сучасності. Авжеж, зараз існує дуже багато

професій, де молодій людині, кожна із них по своєму подобається тому, що не може бути такого, щоб одна професія подобалася абсолютно всім, тому в даному аналізі, можна прослідкувати різносторонні відповіді та результати дослідження.

Діяльність у сфері працевлаштування молодих людей має бути спрямована на стимулювання праці та ініціативи молоді у виробництві, культурі, мистецтві, сфері послуг та інших сферах діяльності, які сприяють соціальному та економічному розвитку країни.

Центральні органи та місцеві органи влади мають сприяти зросту та ефективному розвитку початкової освіти та професійній діяльності молодих людей, щоб вони мали змогу конкурувати на ринках робочої сили, щоб була змога отримати доступнішу інформацію про вакансії, а також щоб органи влади могли надавати адресну допомогу в працевлаштуванні тим громадянам, які живуть в бідності. Державі потрібно поліпшити механізм соціальної діяльності, щоб фінансово підтримувати безробітних молодих людей, через отримання допомоги з безробіття та матеріальної підтримки.

Отримання омріяної праці, позитивно впливає на молоду людину, яка буде із задоволенням працювати, але слід не впускати головний фактор. Одним з основних факторів, який слід розвивати, це фізичний розвиток молоді. Сьогодні широко відомо про те, що стан здоров'я та добробут суспільства, являються тими факторами, що свідчать про високий економічний та суспільний розвиток, різних країн світу. Молодь є провідною категорією, в розвитку держави, як на теперішній час, так і на майбутній.

Для держави головним пріоритетом, повинно стати створення здорового способу життя та розвитку всебічного виховання молодої людини, який об'єднає український народ у зусиллях до національного відродження, а також повністю приведе до світової спільноти. У наш час, коли Україна набуває форму розвиненої, демократичної, правової держави у світі, вона поступово наближає критерії національного розвитку до стандартів, які були прийняті в Європейському Союзі, не можна закривати очі на стан здоров'я, на соціальне самопочуття усього населення країни, а також зокрема й молоді.

Здоров'я зараз являється одним з основних факторів розвитку, за яким слід дуже пильно слідкувати. Щоб проаналізувати, наскільки зараз молодь особисто слідкує за своїм здоров'ям, дані статистики, зробленої на основі відповідей молодих людей у віці від 14 до 34 років, наведено в табл. 2.3.

Таблиця 2.3 – Відповіді молоді від 14 до 34 років у 2021 році

Варіант відповіді	14-19 років	20-24 роки	25-29 років	30-34 років
Займаюсь спортом, фітнесом, йогою тощо	39,2%	35,5%	26,0%	23,7%
Регулярно роблю зарядку, фізичні вправи	27,6%	23,7%	23,6%	20,0%
Бігаю	19,6%	19,9%	17,0%	11,8%
Намагаюсь правильно харчуватися	36,2%	45,2%	44,8%	45,2%
Вживаю вітаміни	8,6%	13,1%	13,3%	18,6%
Часто ходжу пішки	42,7%	37,1%	39,0%	37,7%
Займаюсь спортом, фітнесом, йогою тощо	6,8%	14,0%	20,2%	19,5%
Проходжу профілактичні обстеження у лікарні	32,6%	34,3%	32,6%	34,8%
Не маю шкідливих звичок	7,4%	9,3%	13,0%	14,2%
Нічого не роблю	0,6%	0%	0%	0,2%
Інше	0,9%	1,6%	0,3%	1,6%
Важко відповісти	39,2%	35,5%	26,0%	23,7%

Джерело: складено автором за даними [19, 21]

Здорова та всебічно розвинута молодь, являється позитивним показником, який ми можемо спостерігати в даному аналізі, спираючись на відповіді молодих людей. Звісно є молодь, яка зовсім нічого не робить для розвитку особистого здоров'я, але цей відсоток складає невелику частину людей, це молодь переважно від 14 до 19 років та від 30 до 34 років. Молодь, яка входить в діапазон від 20 до 29 років, мають певний активний стиль життя, що позитивно буде відображатися

на їхньому здоров'ї. Спираючись на дану статистику відповідей молодих людей, можна сказати, що вони ведуть здоровий спосіб життя та слідкують за своїм здоров'ям, займаючись при цьому, різними видами вправ, які позитивно впливають на їхнє самопочуття.

Необхідно створювати умови, щоб розвивати систему фізичного виховання та спорту, щоб таким чином, приділялася увага фізичному розвитку молоді. Слід пропагувати здоровий спосіб життя, через забезпечення та вільний доступ до майданчиків спортивного призначення, з метою залучити дітей та молодь до регулярних занять фізичною культурою і спортом, туризмом, а також національними видами спорту. Заняття спортом допомагає молодим людям навчитися контролювати свої емоції та направляти негативні почуття в позитивне русло, а також заняття спортом допомагає розвинути стійкість і почувати себе краще та набагато здоровіше. Потрібно надавати та показувати правильний приклад молодому поколінню.

Аналізуючи механізми та шляхи реалізації національних показників становища молоді в молодіжній політиці, то це в свою чергу надасть змогу вивчати ситуацію молодих людей в Україні по всіх її сферах життя; проаналізувати зміни у молоді, що відбуваються у середовищі молоді; виявити недоліки й непогодження при формуванні на національному рівні молодіжної політики; робити порівняння показників українського та міжнародного становища молоді, а також реалізовувати молодіжну політику; утворювати в усіх сферах життя молоді обґрунтовану молодіжну політику; здійснювати моніторинг та робити оцінку ефективного запровадження молодіжної політики, яку таким чином реалізовує Міністерство молоді та спорту України.

Отже, таким чином, проаналізувавши чисельність молоді, освіту, працевлаштування та стан здоров'я молоді, можна стверджувати, що в Україні налічується велика кількість молодого населення, яка прагне до кращих результатів, яка хоче отримати знання в закладах вищої освіти, обирає для себе професії, які їм подобаються та головне слідкують за своїм здоров'ям. Розвиток молоді, це головний фактор, який не варто упускати з уваги.

2.2. Формування громадянської позиції молоді

Стратегічною метою реалізації молодіжної політики в Україні являється утворення належних умов для самореалізації всієї молоді, формування ефективної робочої сили, збереження та примноження цінностей українського суспільства, розвиток та посилення суверенної демократичної держави. Ефективна реалізація молодіжної політики потребує активної співпраці між державними інституціями, політичними партіями, різними структурами громадянського суспільства та громадськими молодіжними організаціями [24].

Громадянська молодіжна політика визначається, як взаємодія різних недержавних, економічних, соціальних, а також громадських організацій та їх об'єднань, що до зміни статусу молодого покоління в суспільстві та вироблення системи соціальних, економічних, політичних, освітніх та інших пріоритетів розвитку молоді, які будуть створюватися в комплексному заході, щоб спрямовувати певні дії для подолання наявних проблем.

А. Черних запропонував визначати основну мету реалізації державної молодіжної політики так, щоб всі молоді люди мали рівні умови для успішного початку у власному житті, мали доступ до якісної вищої освіти, щоб була змога отримати першу роботу, а також мати таку спроможність придбати власне житло та мати змогу вдосконалюватися продовж життя [24].

Важливими питаннями, які залишаються ключовими для суспільства у будь-який період, це взаємовідносини між владою та громадськістю. Тільки та держава, яка має демократичний напрямок, буде являтися представником громадянського суспільства.

Тому, у сучасному державотворчому процесі, основними функціями являються зниження у суспільстві політичного протистояння, створення та розвиток соціально-адаптивних механізмів прийняття управлінських рішень, як передумов формування громадянського суспільства. Загалом, між органами влади та громадянським суспільством, взаємодія відбувається шляхом функціонування

комунікаційних підсистем цих же органів, через що й реалізуються в свою чергу описанні вище цілі та завдання.

Демократичні держави виступають, як представники громадянського суспільства. Водночас залежно від того, наскільки молодь бере участь у процесі прийняття рішень, буде залежати ефективність її діяльності й весь цей рівень участі розглянемо за допомогою табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Рівні участі молоді у процесі прийняття рішень

Рівні	Назва	Роз'яснення
Рівень 1	Інформування	Односторонній процес, коли органи влади інформують людей про своє рішення до або під час реалізації проекту.
Рівень 2	Консультування	Органи влади надають людям інформацію, щоб отримати зворотній зв'язок, але приймають і реалізують рішення в односторонньому порядку.
Рівень 3	Залучення	Влада не тільки прислухається до рішень людей, а й залучає людей до розподілу бюджетів та реалізації спільних планів. Часто, вся спільнота не має можливості бути залученою.
Рівень 4	Розширення прав та можливостей	Органи влади дають людям можливість розвивати свій потенціал, приймаючи спільні рішення та керуючи ресурсами для реалізації програм розвитку.

Джерело: складено автором за даними [24]

В даній таблиці наведено чотири рівні участі молоді у процесі прийняття рішень. В першому рівні говориться про процес в односторонньому порядку, в якому органи влади будуть інформувати людей про свої наступні рішення. В другому рівні говориться про надання інформації, щоб отримувати зворотній зв'язок від людей. В третьому рівні, йдеться про органи влади, які не тільки

слухають людей під час прийняття рішень, а й залучають людей до інших процесів. В четвертому рівні говориться про надання людям можливості розвивати свій потенціал.

В громадському середовищі, важливо навчитися самому приймати рішення. Від цього фактору залежить дуже багато питань. Потрібно с кожним етапом становлення, починати соціалізуватися в правильному напрямку і для цього процесу потрібна підтримка з боку влади. Влада повинна створювати сприятливі умови для розвитку та самореалізації молоді, формувати громадянську позицію, що зрештою сформує повноцінну особистість. Найактуальніші напрямки розвитку наведено на рис. 2.2.

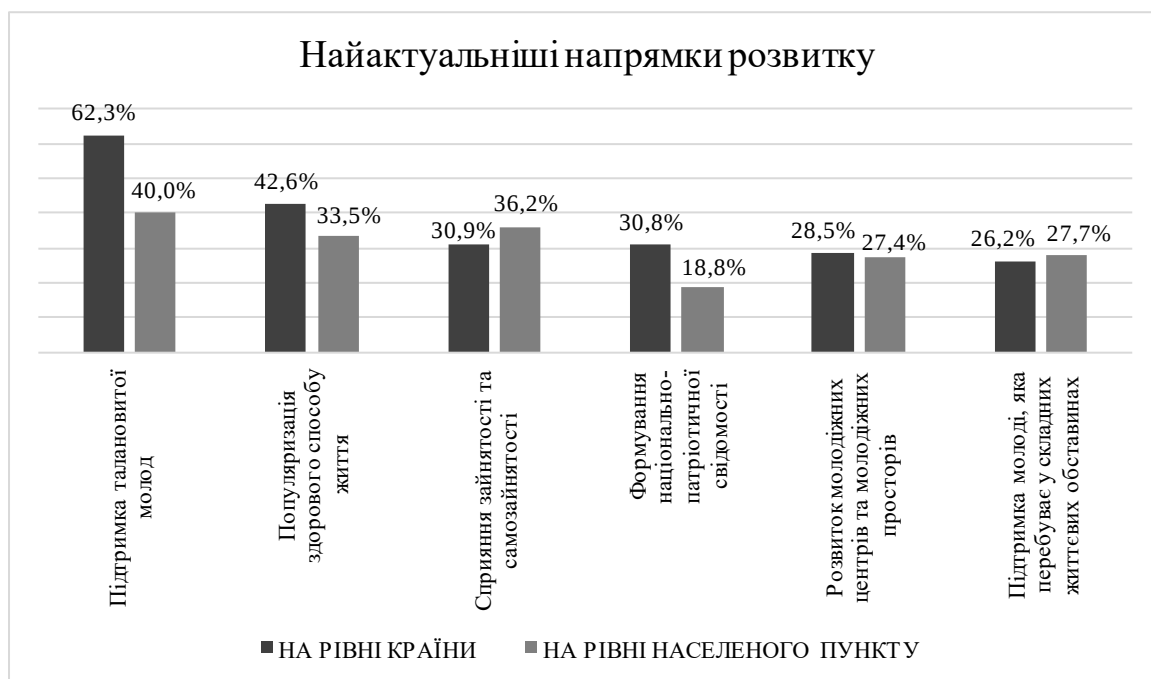

Рис. 2.2 – Найактуальніші напрямки розвитку державної молодіжної політики у 2021 році

Джерело: складено автором за даними [15]

Розвиваючи актуальні напрямки державної молодіжної політики для молоді буде являтися потужним формуванням індивідуальності. Вони мають величезний інтелектуальний потенціал та кожен має особливі здібності, які слід підтримувати та розвивати. Тому органам влади на різному рівні, слід налагоджувати всі

процесі становлення молодих людей та надати всі можливості для успішної життєдіяльності.

Не менш важливим інститутом громадянського суспільства, що впливає на створення молодіжної політики являється молодіжний рух. Як прояв соціальної активності молодого покоління, молодіжний рух є найефективнішим механізмом взаємодії нового покоління з суспільством [24]. В табл. 2.5., наведений список громадських організацій, учасниками яких являється молодь у 2021 році.

Таблиця 2.5 – Список громадських організацій, до яких входить молодь на момент 2021 року

Варіанти відповідей	Вік			
	14-19 років	20-24 роки	25-29 років	30-34 років
Молодіжна громадська організація	33,3 %	38,1 %	23,1 %	26,3 %
Дитяча громадська організація	33,3 %	19,0 %	0,0 %	26,3 %
Фізкультурно-спортивна громадська організація	22,2 %	14,3 %	7,7 %	26,3 %
Культурно-просвітницька громадська організація	16,7 %	4,8 %	30,8 %	15,8 %
Ветеранська громадська організація	5,6 %	4,8 %	15,4 %	10,5 %
Жіноча громадська організація	0,0 %	9,5 %	15,4 %	5,3 %
Наукова громадська організація	11,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Інше	0,0 %	4,8 %	0,0 %	10,5 %
Важко відповісти	5,6 %	19,0 %	15,4 %	10,5 %

Джерело: складено автором за даними [19]

У середовищі молодіжного руху сформувалася локальна молодіжна культура та життєвий стиль, який після певної трансформації вплинув на культуру та життєвий спосіб усього суспільства. У світлі цього важливо, щоб організовані молодіжні рухи стали активною частиною громадянського

суспільства з ефективними механізмами саморегулювання, самоорганізації та контролю, що забезпечить розвиток української демократії.

Держава повинна мати повноцінно розвинуту молодь тому, що від цього залежить багато життєвих факторів. Тому, щоб проаналізувати розвиток молодих людей, наведено структуру представників молоді у 2021 році на рис. 2.3.

Рис. 2.3 – Структура представників української молоді у 2021 році

Джерело: складено автором за даними [15]

Представники української молоді, першими приносять до країни сучасні інновації та генерують прогресивні ідеї, саме вони являються тією категорією, яка створює умови для потужного кроку у майбутнє. Молоде покоління започатковує

тисячі різноманітних ініціатив, які в кінцевому результаті формують лице нашої держави та надають зміни, після яких відкриваються нові шляхи для розвитку країни.

Молодіжна політика являється завжди зорієнтованою на майбутнє, яка пов'язана з конкретними суспільними змінами, що мають певну динаміку і в цьому вона має особливість. Пріоритетом держави має стати вдосконалення наявної уже нормативно-правової бази. Якщо брати до уваги громадську діяльність, то вона відіграє багато ролей, до одних із яких самою важливою являється участь молодих людей у суспільному житті, де вони поступово набувають соціалізації в абсолютно різних та складних соціальних процесах. Молоді люди будуть відчувати себе, в тому випадку частиною суспільства, коли будуть брати участь в організованих соціальних заходах [24].

Громадська молодіжна політика являється однією з інструментів у реалізації молодіжної політики, але відчутних результатів можна досягти завдяки взаємодії з громадською складовою. Одним зі шляхів посилення взаємодії держави та громадського суспільства являється підтримка та надання грантів для соціальних проєктів. Звичайно, більшість дослідників вважають громадську молодіжну політику важливою частиною роботи з молоддю та акцентують свою увагу на тому, що вона також державну молодіжну політику доповнює на основі взаємодії одна з одною. Сьогодні реалізація державної молодіжної політики є більш цілеспрямованою, при тому можна простежити недостатньо чітко відображену систему державної та суспільної взаємодії. Громадянська позиція молоді формується в тому випадку, коли молода людина розуміє, що вона є важливою та необхідною для держави та суспільства.

Отже, таким чином, можна стверджувати, що формування громадської молодіжної політики та громадянської позиції являється дуже важливим чинником в становленні комплексного розвитку особистості, а також потрібно встановити справедливий баланс інтересу особи та громадян країни. Однією з головних цілей демократичного перетворення в Україні є стимулювання розвитку громадянського суспільства [24].

2.3. Напрямки подальшого розвитку молодіжної політики в Україні

Молодь відіграє велику роль у державотворенні. Вони мають силу допомогти країні розвиватися та рухатися до прогресу, а також відповідає за проведення соціальних реформ в країні. Молоді люди визначають майбутнє нації та створюють певні умови для розквіту держави.

Всім відомо, що сьогодні молодь стикається з багатьма проблемами, які слід негайно вирішувати. Для того, щоб розв'язувати наявні проблеми, потрібно створювати відповідні умови та надавати рівні можливості в усіх сферах життя, де молода людина мала б змогу досягати успіху.

На додачу до всього вищезгаданого, необхідно розробити рекомендації для розвитку молодіжної політики в Україні. Повноцінний розвиток особистості людини, надасть країні сучасного темпу та досягнення цілей.

Першою рекомендацією, пропонується створення цифрового українського додатка для молодих людей, який буде мати назву «Молодь». Додаток буде багатофункціональний і він матиме різноманітний спектр наповнення, в якому можна створювати проекти та відкривати фінансові збори за цільовим призначенням; додаток буде мати розділ нормативної бази у молодіжній сфері; будуть надсилатися важливі та актуальні сповіщення для молоді; буде розділ щодо безкоштовного навчання та відповідних вакансій в певній сфері діяльності, що формується на основі інтересів молоді.

Розберемо детальніше кожен пункт додатка «Молодь» і почнемо зі створення проєктів. Кожна молода людина зможе створити проєкт, який їй буде потрібен, інша молодь зможе побачити цей проєкт і допомогти фінансово. Коли кошти будуть зібрані, то можна буде реалізовувати проєкт в реальність, при цьому, щоб все виходило організовано та відповідально, все це буде втілюватися за допомогою органів влади, де проживає людина.

Наприклад: молода людина, в додатку створила проєкт під назвою «Спортивний майданчик», на який потрібно назбирати пів мільйона гривень та

побудувати його. Інші люди, які мають цей додаток, зможуть по бажанню допомогти іншій людині коштами. Коли людина зачисляє свої гроші, вона вноситься в список, де кожен зможе побачити хто і скільки надіслав коштів, це буде робитися для того, щоб було все максимально прозоро та відкрито, а також у разі не виконання проєкту можна було б повернути свої кошти. Коли людина, яка створила проєкт, назбирала потрібну суму грошей, вона звертається до органів влади села/міста і вже керівники шукають будівників, щоб побудувати спортивний майданчик. На сам проєкт буде відведений певний термін виконання плану.

Будуть створюватись та відкриватись фінансові збори тим людям, яким це буде потрібно та будуть потребувати фінансової допомоги за цільовим призначенням. Це допомога не буде стосуватись проєктів, яким можна допомогти фінансово, а тут мається на увазі, що молодь зможе відкривати збір коштів, які зараз знаходяться в тяжких умовах і їм потрібна термінова фінансова допомога.

У додатку буде розділ нормативної бази у молодіжній сфері, де молоді люди в цьому розділі зможуть знайти інформацію, яка належатиме саме для них, що таким чином молодь буде більш обізнаною в юридичному плані та буде знати свої права, які будуть допомагати їм у їхньому житті.

Буде розділ щодо безкоштовного навчання в певній сфері діяльності, де можна буде знайти сучасні різні курси, тренінги, програми, які будуть цікавити людей. Кожна людина, якій подобається певне направлення, зможе отримати в тій діяльності сучасні знання.

Також буде розділ щодо працевлаштування та відповідних вакансій. Молода людина, яка знаходиться в пошуках роботи, матиме змогу знайти для себе те направлення, яке найбільше подобається, або про яке найбільше мріють. Молодь зможе написати свої інтереси і їй будуть надсилатися вакансії за їх бажанням і вони зможуть обрати те, що їм подобається.

Додаток «Молодь» - це великий крок вперед, який має сучасний та інноваційний характер, що буде допомагати молодим людям в абсолютно різних ситуаціях та буде максимально зручним у використанні. Застосунок матиме

простий та практичний інтерфейс у використанні якого, людина з легкістю зможе розібратися, а також буде надаватися завжди актуальна та сучасна інформація, що буде підходити для молоді. Застосунок буде мати відкритість та прозорість, що буде являтися головним атрибутом українського додатка.

Наступними рекомендаціями буде: створення незалежної аналітичної комісії в молодіжній політиці; достатнє фінансування молодих людей; залучення молоді до спортивної активності та створення заходів, пов'язаних з розвитком.

Створення незалежної аналітичної комісії буде являтися ефективним інструментом, яка буде аналізувати ситуацію в молодіжній політиці й буде робити на неї акцент, що потрібно вчасно коректувати та фінансувати в певній сфері життя. Ця комісія постійно буде слідкувати за ситуацією та буде надсилати рекомендації органам влади, що саме потрібно здійснити та покращити для молоді, щоб вони мали повноцінне середовище для розвитку особистості.

Важливим чинником розвитку молодіжної політики в Україні являється відповідне фінансування даної сфери. Без достатньої кількості коштів буде складно повноцінно розвивати та надавати всі умови для молодих людей.

Залучення до спортивної активності являється дуже важливим значенням для молоді, щоб вони займалися спортом, а також росли активними й були сформованими. Таким чином, необхідно створити ідеальні умови для спорту і показувати приклад здорового способу життя молодим людям.

Також слід зробити спеціальні доступні навчальні центри для всієї молоді, які будуть пов'язані з розвитком і все це буде безкоштовно. В цих центрах будуть тренінги, розвиток навичок та вмінь, різноманітні зустрічі з людьми, які досягли успіху в житті й можуть поділитись з іншими своїм досвідом, можна буде займатись саморозвитком і спілкуватись з людьми з подібними поглядами на життя. Навчальні центри будуть сильно розвивати особистість молоді.

Отже, на закінчення слід сказати, що молодь є однією із важливих категорій в суспільстві. Всі вище описані рекомендації для розвитку молодіжної політики в Україні допоможуть молодим людям краще реалізовувати себе в суспільстві та використовувати всі знання в реальному житті.

ВИСНОВКИ

Після виконання дослідження теоретичних узагальнень та методологічних основ ефективного розвитку молодіжної політики в Україні пропонується надати такі висновки:

В Україні відбулися важливі зміни, які почалися 24 серпня 1991 року з отримання статусу незалежної держави. Починаючи з цього моменту, молодіжна політика стає одним з важливих напрямків діяльності органів державної влади. Молодіжна політика в Україні акцентує увагу на велику кількість питань щодо розвитку молоді, створенні належних умов та наданні необхідних можливостей для життя. До молодіжної політики також входять питання, які пов'язані зі становленням, формуванням, вихованням молоді. Важливою підсистемою молодіжної політики являється державна молодіжна політика, яка розглядається як діяльність держави, що націлює свою увагу на розвиток молоді.

Розглянуто процес становлення молодіжної політики в Україні, де було обґрунтовано, що молоді люди є однією із важливих категорій населення тому, що на них припадає виконання важливих функцій у подальшому розвитку країни. Розвиток молодих людей є важливим процесом у формуванні майбутнього держави, а для того, щоб молодь робила великий вклад у розвиток країни, органам влади потрібно оберігати та захищати молодь та надавати необхідні права і можливості для отримання знань, навичок, вмінь, досвіду, щоб молода людина змогла сформуватись як повноцінна особистість.

На сьогодні молоді люди значно відрізняються від минулих поколінь, зараз сучасна молодь отримує значно більше для особистого розвитку, має широкий горизонт мислення, але є й інша сторона сучасного стану досліджуваного питання. В молодіжній політиці існують прогалини в розвитку та підтримці молоді, що відображається на житті молодих людей. Великій кількості молоді доводиться приймати складні життєві рішення, існує різниця між сільською та міською молоддю в пануванні стереотипності життєвих поглядів, з'являються

проблеми у матеріальному відношенні, що підштовхує молодь до знаходження додаткової роботи, яка знесилює несформовану та незміцнілу психіку людини. Отже, щоб урегулювати всі ці питання, молодіжна політика зі свого боку має збалансувати стартові позиції, урегулювати спірні питання, сформулювати гармонійну та продуману політику для сучасної української молоді.

Державна молодіжна політика має формувати позитивний досвід молоді в особистому та соціальному житті тому, що без досвіду молода людина не зможе ефективно вирішувати важливі питання суспільства у майбутньому. Молоді доцільно бути заздалегідь готовою до різних життєвих викликів та різноманітних проблем. Важливо, щоб державна молодіжна політика формувала суспільно-активну молоду людину. На різних етапах життєвого становлення молодь проходить процес соціалізації, що відбувається під впливом багатьох факторів, які розділяють на три групи: макрофактори, мезофактори, мікрофактори. Одним із завдань в процесі соціалізації молоді буде допомога та орієнтування в сучасні соціальні явища, розуміння місії та ролі молодої людини в суспільстві. В процесі соціального становлення та соціалізації, молоді люди потребують формування сучасного мислення та нової думки, цінності життя і готовності діяти в громадському та політичному житті.

Органам державної влади необхідно впроваджувати повноцінний та всебічний розвиток молодіжної політики задля подальшого комплексного розвитку української молоді. Проаналізувавши національні показники становища молоді в молодіжній політиці України, можна стверджувати, що в нашій країні молодих людей налічується майже 10 мільйонів, що підтверджує важливість комплексного розвитку молодого покоління та надання всіх можливостей для реалізації потенціалу молодих людей. Відсутність належних умов розвитку та підтримки молоді може мати непередбачувані наслідки для майбутнього країни. Також система освіти відіграє важливу роль у реалізації молодіжної політики. Аналізуючи кількість молодих людей, які вступали до закладів вищої освіти, виявлено, що в останні роки дані знизились, але на цей момент й досі велика кількість молоді поступає до ЗВО та здобуває освіту, що являється основою для

розвитку інтелектуальних і творчих здібностей. Було розглянуто достатню кількість вакансій, які подобаються молоді, та з'ясовано, що найбільший відсоток голосів мають такі професії як бізнесмен та ІТ-спеціаліст. Важливо, щоб у молоді не було проблем, пов'язаних з працевлаштуванням. Аналізуючи останній показник, з'ясувалося, що молоді люди дбайливо слідкують за своїм здоров'ям та займаються спортом, що позитивно впливає на їхнє життя.

Було з'ясовано, що молоді люди, які знаходяться в громадських організаціях, стають активною частиною громадянського суспільства, які вивчають ефективні методи саморегулювання, самоорганізації та контролю, що забезпечує надалі розвиток української демократії. У громадянській діяльності важливою ознакою буде являтися участь молодих людей у суспільному житті, де вони будуть набувати соціалізацію у різних життєвих та економічних процесах. Аналізуючи найактуальніші напрямки розвитку молоді, зі свого боку органи влади підтримують молодих людей в різних сферах життя, але ця підтримка потребує подальшого розвитку.

Надано рекомендації щодо подальшого розвитку молодіжної політики в Україні. Рекомендовано створити цифровий український додаток «Молодь», який буде допомагати молодим людям в різних життєвих ситуаціях. Також запропоновано створення незалежної аналітичної комісії, що буде ефективним інструментом для розвитку молодіжної політики; залучення молодих людей до спортивної активності та відповідних заходів, що дозволить молодим людям всебічно розвивати свою особистість в сучасних мінливих політичних та економічних умовах. Пропонується виділити цільове фінансування задля отримання бажаного результату від наданих рекомендацій.

Отже, підсумовуючи все вище сказане, можна стверджувати, що молодіжна політика є однією із важливих сфер в державному управлінні, яку рекомендовано комплексно розвивати. Молодіжна політика виконує важливі функції розвитку молоді, які в кінцевому результаті формують повноцінну молоду людину. Молодь – це наше майбутнє.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз регіональної молодіжної політики. *Громадська організація «Європейський діалог»*. URL: <http://dialog.lviv.ua/analiz-regionalnoyi-molodizhnoyi-politiki/> (дата звернення: 04.12.2022).
2. Бернацький А. О. Механізми реалізації державної молодіжної політики на регіональному рівні : *Магістерська робота*. Тернопіль, 2022. 67 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/47804/1/Бернацький%20А.О.....pdf>.
3. Гвініашвілі Д. Г. Удосконалення молодіжної політики України (на прикладі Сумської області) : *Кваліфікаційна робота магістра*. Суми, 2020. 71 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/81824/1/Hviniashvili_mag_rob.pdf.
4. Державна молодіжна політика в Україні: поняття та сутність. *European political and law discourse*. 2019. С. 6. URL: <https://eppd13.cz/wp-content/uploads/2019/2019-6-5/21.pdf>.
5. Державна молодіжна політика в Україні: соціально-педагогічний аспект. *База знань Allbest*. URL: https://knowledge.allbest.ru/sociology/2c0a65625b3ad78b5c53b89421306d37_0.html (дата звернення: 05.01.2023).
6. Доктрина молодіжної політики України як основа формування, розвитку й ефективної реалізації сучасної конкурентоспроможної особистості. *Всеукраїнська експертна мережа*. URL: http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=35666 (дата звернення: 21.03.2023).
7. Жужа Л. О. Молодіжна політика в Україні: сучасний стан і шляхи реформування. *Регіональні студії*. 2019. № 19. URL: <http://www.regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/19/9.pdf>.

8. Комаринець С. О., Машталір С. Г. Основні напрями вирішення проблем молодіжної політики в Україні. *Механізм регулювання економіки*. 2023. № 1(99). С. 105–112. URL: <https://doi.org/10.32782/mer.2023.99.17>.

9. Корпач Н., Сидорук І. Основні напрями реалізації державної молодіжної політики в Україні: соціально-педагогічний аспект. *Педагогічний часопис Волині*. 2016. № 2. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/12104/1/корпач.pdf>.

10. Кшаклевська Є., Вільямсон Х. Молодіжна політика в Україні. *Academia*. URL: https://www.academia.edu/12230294/Молодіжна_політика_в_Україні_E_Krzaklewsk_a_H_Williamson_ (дата звернення: 07.11.2022).

11. Мацюк Т. І. Молодіжна політика в Україні: сучасний стан та шляхи розвитку. *Ефективна економіка*. 2013. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2392> (дата звернення: 09.12.2022)

12. Міністерство молоді та спорту України - Молодіжна політика. *Головна | Міністерство молоді та спорту України*. URL: <https://mms.gov.ua/molodizhna-politika> (дата звернення: 07.11.2022).

13. Міністерство молоді та спорту України - Нормативна база молодіжної сфери. *Головна | Міністерство молоді та спорту України*. URL: <https://mms.gov.ua/molodizhna-politika/zakonodavstvo/normativna-baza-molodizhnoyi-sferi> (дата звернення: 20.11.2022).

14. Міністерство молоді та спорту України - Соціологічні дослідження. *Головна | Міністерство молоді та спорту України*. URL: <https://mms.gov.ua/molodizhna-politika/baza-doslidzhen/sociologichni-doslidzhennya> (дата звернення: 25.03.2023).

15. Міністерство молоді та спорту України - Становище молоді України 2021. *Репрезентативне соціологічне дослідження*. URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/stanovishche-molodi-2021.pdf.

16. Молодіжна політика. *Всеукраїнський молодіжний центр*. URL: <https://auyc.org.ua/youth-policy/> (дата звернення: 28.11.2022).

17. Молодіжна політика: оновлення засад та механізмів. *Децентралізація в Україні*. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/13357> (дата звернення: 14.12.2022).

18. Молодіжна робота у закладах вищої освіти. *Ужгородський національний університет*. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/24169>.

19. Молодь України – 2021 (результати репрезентативного соціологічного дослідження). *Міністерство молоді та спорту України*. С. 74. URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/rezylt/molod2021.pdf.

20. Наукове забезпечення молодіжної сфери. *НДЦ «Інститут сімейної та молодіжної політики імені Олександра Яременка»*. URL: <https://dismp.gov.ua> (дата звернення: 19.12.2022).

21. Національні показники становища молоді як інструмент моніторингу й оцінки ефективності реалізації молодіжної політики в Україні. *НДЦ «Інститут сімейної та молодіжної політики імені Олександра Яременка»*. URL: <https://dismp.gov.ua/natsionalni-pokaznyky-stanovyshcha-molodi-iak-instrument-monitorynhu-j-otsinky-efektyvnosti-realizatsii-molodizhnoi-polityky-v-ukraini/> (дата звернення: 20.03.2023).

22. Національні показники становища молоді за 2017-2020 рр. *НДЦ «Інститут сімейної та молодіжної політики імені Олександра Яременка»*. URL: <https://dismp.gov.ua/diyalnist/proektna-diyalnist/nacionalni-pokazniki-stanovishha-mol/> (дата звернення: 20.03.2023).

23. Освіта молоді. Інфографіка. *НДЦ «Інститут сімейної та молодіжної політики імені Олександра Яременка»*. URL: <https://dismp.gov.ua/osvita-molodi-infografika/> (дата звернення: 23.03.2023).

24. Полева Х. Ю. Реалізація молодіжної політики України в умовах глобалізації: *Кваліфікаційна робота*. Тернопіль, 2021. 81 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/44793/1/Полева_Христина_ДСПУ_Азм-26_original_16022022_083437.pdf.

25. Про визнання пластового руху та особливості державної підтримки пластового, скаутського руху : Закон України від 17.12.2019 № 385-IX // База

даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/385-20> (дата звернення: 18.03.2023).

26. Про деякі заходи щодо сприяння вирішенню актуальних питань молоді : Указ Президента України від 06.01.2010 № 6/2010 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/6/2010> (дата звернення: 18.03.2023).

27. Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні : Декларація; Верховна Рада України від 15.12.1992 № 2859-XII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2859-12> (дата звернення: 21.11.2022).

28. Про заходи щодо сприяння розвитку пластового (скаутського) руху в Україні : Указ Президента України від 28.03.2008 № 279/2008 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/279/2008> (дата звернення: 18.03.2023).

29. Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року : Указ Президента України; Стратегія від 12.03.2021 № 94/2021 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/94/2021> (дата звернення: 18.03.2023).

30. Про основні засади молодіжної політики : Закон України від 27.04.2021 № 1414-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1414-20> (дата звернення: 18.03.2023).

31. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні : Закон України від 05.02.1993 № 2998-XII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2998-12> (дата звернення: 18.03.2023).

32. Про Стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року : Указ Президента України; Стратегія від 27.09.2013 № 532/2013 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/532/2013> (дата звернення: 18.03.2023).

33. Реформування молодіжної політики відповідно до сучасних запитів молоді та держави. Щорічна доповідь Президентів України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні (за підсумками 2012– 2021 років) / М. Попатенко та ін. *Міністерство молоді та спорту України ГО «український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка»*. 2021. С. 115. URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/dopovid-molod-2012-2021-pdf.pdf.

34. Ситник Й. С., Рогуцька І. В. Сучасні тенденції працевлаштування молоді в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. № 4. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-4-07-02> (дата звернення: 25.03.2023).

35. Сутність молодіжної політики. *Асоціація молодіжних центрів України-провайдер молодіжної політики в Україні*. URL: <https://youthcenters.net.ua/shcho-take-molodizhna-politika/> (дата звернення: 17.11.2022).

36. Сучасна молодіжна політика в Україні. Реферат. *Освіта.UA*. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/politolog/17234/> (дата звернення: 24.12.2022).

37. Молодіжна політика. *Вікіпедія. Вільна енциклопедія*. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Молодіжна_політика (дата звернення: 07.11.2022).

38. Формування здорового способу життя. Навчально-методичні рекомендації / Т. Андріюченко та ін. *Державний інститут сімейної та молодіжної політики*. 2018. С. 100. URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Mizhnarodna_dijalnist/zdorovyi_sposib_zhyttia/metodichka-zoj-a4.pdf.

39. Цибін С. Г. «Молодіжна політика» як предмет наукового осягнення. *Нова парадигма*. 2009. № 91. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/9681/Tsybin%20S.%20G..pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

40. Чернов І. С., Кононенко Я. В. Стратегія розвитку молодіжної політики в Україні. Фінансово-економічні проблеми розвитку суб'єктів господарювання в

період становлення інноваційної економіки: Зб. наук. пр. Всеукр. науково-практ. конф., Ч. 2, м. Кривий Ріг, 10 листоп. 2022 р. Кривий Ріг, 2022. С. 697-700.

41. Чисельність дітей та молоді в Україні. *Громадська організація "Інститут молоді"*. URL: <https://inmol.org/chyselnist-ditej-ta-molodi-v-ukraini/> (дата звернення: 20.03.2023).

42. Юзич Ю. Молодь помолодшає? *Дзеркало тижня / Mirror Weekly*. URL: https://zn.ua/ukr/social_secutity/molod-pomolodshaje.html (дата звернення: 25.11.2022).

43. About youth policy. *Youth*. URL: <https://www.coe.int/en/web/youth/about-youth-policy> (date of access: 17.12.2022).

44. Essay on Role of Youths in Nation Building for Students and Children. *Toppr*. URL: <https://www.toppr.com/guides/essays/essay-on-role-of-youths-in-nation-building/#:~:text=It%20has%20the%20power%20to,the%20future%20of%20a%20nation.> (date of access: 11.12.2022).

45. What is the Most Important Need of Young People In Your Country. *NewsMag*. URL: <https://ewekijana.com/2022/10/02/what-is-the-most-important-need-of-young-people-in-your-country/> (date of access: 28.12.2022).